

Et ego Guandus dicitur. pice rione dicitur
publica & imperiali auctoritate nomen primum de
nominis et reformationis de omni alio tempore
dicitur. Sine omni dicitur. rone primum de
vnde et audiri et in hanc forma publicam
nomen dicitur qd meo saluo signum regni
fuerit

24ste symposium van de contactgroep Signum

De Moderne Devotie: vijftig jaar na Post

Deventer, zaterdag 30 mei 2015

Voor de vierentwintigste maal organiseert de Contactgroep Signum een symposium, dat dit jaar zal plaatsvinden op zaterdag 30 mei 2015 te Deventer. Thema is dit jaar 'De Moderne Devotie: vijftig jaar na Post'. Aanleiding voor dit thema is dat het vorig jaar precies vijftig jaar geleden is dat de Nijmeegse hoogleraar en kenner van deze laatmiddeleeuwse beweging, Regnerus Post, met emeritaat ging. Vier jaar later verscheen zijn laatste grote werk *The Modern Devotion. Confrontation with Reformation and Humanism*, een boek dat lange tijd heeft gegolden als het standaardwerk over deze laatmiddeleeuwse religieuze beweging.

De Moderne Devotie staat sinds de tweede helft van de negentiende eeuw in de belangstelling van (kerk)historici en theologen. In navolging van onder andere Johannes Acquoy zijn ook latere onderzoekers bij de bestudering en beschrijving van de Moderne Devotie uitgegaan van het beeld van een typisch Nederlandse beweging, waarin ze – vaak naargelang hun eigen confessionele achtergrond – aanzetten zagen tot de Reformatie of juist een terugkeer naar traditionele katholieke waarden. Anderen, onder wie Johan Huizinga, zagen in de moderne devoten eigenschappen die zij kenmerkend achtten voor de Nederlandse – calvinistische – volksaard, zoals praktisch, kleingeestig en somber van aard.

Dit beeld heeft lang de historiografie en de beeldvorming beheerst, maar doet geen recht aan de interne dynamiek en verschillende verschijningsvormen binnen de Moderne Devotie. De laatste jaren is dit eenzijdige idee vervangen door een meer genuanceerde visie, namelijk dat de Moderne Devotie beschouwd moet worden als een (monastieke) hervormingsbeweging waartoe een heterogeen cluster religieuze gemeenschappen behoorde en waarbinnen meerdere regio-, gender- en generatiegebonden invullingen onderscheiden kunnen worden; elk met haar specifieke identiteit. Tegelijk heeft recent onderzoek aangetoond dat de betekenis van de Moderne Devotie naar buiten toe gerelativeerd moet worden en de rol van de observante franciscanen in de ontwikkeling van de laatmiddeleeuwse (leken)vroomheid een prominente plaats verdient.

Tijdens dit symposium gaan we nader in op de diversiteit van de Moderne Devotie in al haar facetten en verschijningsvormen. Ten slotte zal worden ingegaan op de vraag naar de ontwikkeling van het Moderne Devotie-onderzoek sinds Post en op de belangrijkste toekomstige uitdagingen.

Programma

- 10.00 uur Inschrijven en koffie en thee
10.30 uur Welkom en korte introductie op het thema
10.40 uur Yves van Damme - *Lekenspiritualiteit, maatschappelijke actie en mystieke aspiraties aan de vooravond van de Moderne Devotie. Een Groenendaalse kok en een goedwillige leek in debat*
11.20 uur Anna Dlabacova - *Distributiekringen voor geestelijke literatuur in de vijftiende eeuw: moderne devotie, observantie en Hendrik Herps Spieghel der volcomenheit*
12.00 uur Koffie en thee
12.20 uur Rachel Brouwer - *Graven naar het verleden: Archeologisch en historisch onderzoek in en rondom het Grote Convent te Doesburg*
13.00 uur Lunch
14.00 uur Excursie
15.30 uur Lianne Vroomen - *Vrouwen en liederen: ontbrekende schakels in het onderzoek?*
16.10 uur Koffie en thee
16.30 uur Algemene ledenvergadering contactgroep Signum
16.45 uur Koen Goudriaan - *De Moderne Devotie (bijna) vijftig jaar na Post*
17.30 uur Borrel

Kosten

Voor leden van Signum bedragen de kosten voor deelname aan het symposium (inclusief koffie/thee, lunch) € 15,-; niet-leden betalen € 20,-, studenten € 15,-. Belangstellenden wordt gevraagd zich voor 23 mei a.s. aan te melden door middel van een e-mail aan de secretaris van Signum, Bas Diemel (basdiemel@hotmail.com). De kosten van deelname kunnen op de dag van het symposium ter plaatse worden voldaan.

Praktische informatie

Het Signumsymposium vindt plaats in de Galeriezaal van de Latijnse School te Deventer, adres Grote Kerkhof 6. De Latijnse school in Deventer heeft in de geschiedenis van het onderwijs in Nederland een bijzondere plaats ingenomen. Dat heeft zij vooral te danken aan een van haar bekendste rectoren, Alexander Hegius. De Latijnse School bevindt zich op loopafstand van het NS-station Deventer. Voor meer informatie en een routebeschrijving, zie: <http://www.latijnseschool.nl/contact.html>